

NOVA DOBA

Licejska knjižnica

Dolžni izdaja

Ljubljana

Stane letno 48 Din, mesečno 4 Din, za iznajetno letno 120 Din.
— Oglasi za mm višine stolpca 10 p. Reklame med tekstem, esmrtnice in zahvale 50 p. Posamezna številka stane 50 p.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmajerjeva ul. št. 1 pritličje. Telefon št. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Shod v Ptuj in koncentracija.

Z velikim zanimanjem se je pričakoval shod v Ptuj, na katerem sta imela govoriti preteklo nedeljo naša vodilna politika, bivša ministra, dr. Kukovec in dr. Kramer. Že na predvečer do polnoči so trajali informativni razgovori z lokalno organizacijo. Javni shod pod predsedstvom dr. Gosaka v Nar. domu je bil od vseh strank tako mnogobrojno obiskan, da je mnogo ljudi odšlo, ker niso dobili prostora. Bili so poleg demokratske stranke zastopani narodni socialci, socialni demokrati in kmetje. Splošni utis temeljitih govorov obeh govornikov bil je zelo globok. V debato so posegli župan okoliške občine Breg, v imenu socialistov g. Komavli, v imenu viničarjev I. Svet, v imenu narodnega sveta dr. Ivan Fermevc.

Pozornost je vzbudil govor starega izkušenega političarja dr. Jurtele. Sprejete so bile poleg resolucije zaradi zaprtja bolnice, o kateri posebej poročamo, resolucije, da se koncentracija pozdravlja in da se išče podlaga za isto, kot razlog se je povdarjala potreba združenega dela zaradi organizacije novih samouprav. Dr. Kukovec je v živih barvah naslikal potrebo popolne gospodarske preorientacije, oprostitev od agrarnih fantazij, pozitivnega kmečkoobrtniškega programa. Dokazal je, da združitev s klerikalci ni mogoča vsled diametralnih taktičnih stališč, a s socialnimi demokrati radi preizrazitega razrednega stališča istih, kar ne izključuje sporazumevanja v neklih točkah.

Dr. Kukovec je zlasti dokazoval, kako smo na robu države na zapadu in kako smo prisiljeni orientirati se na vzhod, če hočemo živeti. Popisal je, v kako katastrofo nas utegnejo zapeljati poskusi katastrofne politike klerikalcev. Povdarjal je, da je boj zoper slovenski kapital, ki ga skoro ni, razbijanje odprtih vrat, jednako klic po samo kmečkem programu, ki se more tolmačiti kot klic po še večjem konservativizmu in nazadnjaštvu, mesto da gremo za napredkom. Opozoril je, kako bi se moral naroda polastiti obup, če bi se ne pripravili na delo v samoupravah, ki se pričakujejo tako nestrpno. Zavračal je stališče »Slov. Naroda«, da ni treba hiteti z ureditvijo novih uprav, ter povdarjal, da je nasprotnega mnenja, da je vsaka

izgubljena sekunda lahko usodna. Dr. Kramer je na slučaju glede zaprtja bolnice dokazal škodljivost birokratizma in kako bi bili taki slučaji nemogoči, če pride razdelitev na velike županije, ki bodo tu vnaprej preprečile take nemogočnosti. Seveda je draginja poleg plač uradništva bila mnogo v razpravi. Glavno se nam zdi, da je v tem važnem kulturnem centru ptujskega polja brez ugovora iz prizadetih strani na javnem shodu še enkrat bilo potrjeno, kar je narod v Središču izrazil glede potrebe smotrenega dela združenih naprednih strank.

Vsestransko so se zavračali očitki, ki so se dvignili zoper novo akcijo, kakor če bi demokrati iskali z isto kako strankarsko korist. Ptujski shod je znamenit list v zgodovini politike Slovenije v okviru Jugoslavije.

IVAN PREKORŠEK:

Javne bolnišnice.

Iz časopisnih poročil je bila naša javnost pravočasno informirana o obupnem stanju javnih bolnišnic. To nezdržno finančno stanje naših zdravstvenih zavodov stoji danes pred katastrofo. Prišli smo tako daleč, da se bodo tekom meseca marca zatvorile na Slovenskem štiri bolnišnice: brežiška, slovenjgraška, ptujska in ona v Murski Soboti. Bolnišnice v Ljubljani, Celju in Mariboru poslujejo še nadalje v zmanjšanem obsegu, ker so odrejene tudi zanje stroge omejitve glede sprejemanja bolnikov. Vzrok vsemu temu — pomanjkanje sredstev.

Bolnišnice niso bile nikjer in nikdar dobičkanosna podjetja, one so bile nekda in so še danes dobrodušni zavodi, ki nudijo zdravniško pomoč in bolniško oskrbo vsakomur, kdor je iste potreben. Če je bila že nekda podana njih velika potreba, je ista danes stokrat večja. Vzroki za potrebo javnih bolnišnic so tako veliki, tako jasni in javni, da zastaja človeku pero, zapisati v letu 1922, o tem le eno samo odveč besedo.

Leta vojske ter ž njo združeno nečloveško trpljenje in pomanjkanje hrane tako za one na bojiščih kot one, ki so ostali doma, je strahovito razaralo in razdejalno zdravje celokupnega naroda. Na svetovnih konferencah kakor v parlamentih vseh prizadetih držav, so se govorile že velike, in lepe besede o ob-

bi preprečil ali povzročil vojno. Celo budžet Francije je imel v svojih rokah, lahko bi pokazal, ali je za, ali proti cesarstvu. Triumfiral je, ker je bila njegova izrazita osebnost središče, okrog katerega se je vrtil ves svet. Vendar ni okušal vsega tega zmagoslavja, kakor si je obljubljal. Čutil je utrujenost, njegov duh se je razburil pri najmanjšem sumu. Kakor mu je rdečica pobarvala lica vsled zadovoljstva nad lepim razvojem njegovega podjetnega življenja, vendar je takoj zopet prebledel, kakor bi se ga mrzla roka dotaknila za tilnik.

Dve uri ste pretekli, a Flavija še vedno ni prišla. Nantas je poklical Germaina, naj gre iskat g. Danvilliersa, če je baron doma. Ko je ostal sam v pisarni, je hodil sem in tja, ter ni hotel več sprejemati ta dan. Njegovo razburjenje je postajalo vedno večje. Gotovo je imela njegova žena kje kak staneček. Morala je zopet pričela z gospodom des Fondettes, ki je bil že šest mesecev vdovec. Nantas se je otesal misli, da je ljubosumen. Deset let je natanko in vestno držal pogodbo, pač pa je pazil, da ne bi bil smešen. Nikdar ni pustil ženi, da bi ga osramotila, čeprav se je norčevala. Moč ga je zapuščala, čut soproga, ki je

Ljudsko vseučilišče v Celju.

Danes v ponedeljek 6. marca ob pol 8. uri zvečer predava gospod ravnatelj meščanske šole Beno Serajnik „O življenju rastlin“.

novi zemlje po vojski, o obnovi zdravja narodovega se ne sliši ničesar, in če se sliši, mora ostati le pri lepih načrtih in praznih besedah, ker ni za to sredstev. Strašno so številke statistike jetičnih in spolno bolnih, milijoni naših okuženih sodržavljanov naj okužijo še druge milijone, da propade v tej kugi naš narod.

Razmere po vojski, vedno naraščajoča draginja vzdržujejo in pospešujejo v vedno višji meri propadanje širokih slojev naroda, nezadostna in nezdrava stanovanja, po kojih se tlačijo sto in stotisoči delavskih naših ljudi, ženskami in otroci, to je polje, na kojem ne cvete in ne zori nikdar pšenica, iz tega polja raste obup, bolezen in smrt. Vsled splošne druginje in težkih življenjskih pogojev so neznosno draga zdravila in honorariji za zdravniško pomoč tudi taki, da zmorejo to le najpremožnejši. Vsi ti navedeni razlogi, zdravstveni in socialni so vzrok, da so bolnišnice prenapolnjene, da pričakuje javnost upravičeno njih izdatnega razširjenja in izpolnitve.

V teh razmerah pa se, kakor čujemo zapro vrata kar štirin sanitarnim zavodom v Sloveniji, preostale tri bolnišnice, ki pa že doslej niso zadostovale, pa se naj skrijajo.

Vedeti je treba iz česa krijejo bolnišnice svoje izdatke, oziroma v čem obstojajo dohodki javnih, v državni upravi stoječih bolnišnic. Prvi in najbolj viden dohodek je oskrbnina, ki je določena uradno normalno v III. razredu na K 30.— za osebo na dan, izdatki za osebo pa so znašali v drugem polletju 1921 povprečno K 60 dnevno, so pa danes gotovo večji, ker rastejo z rastočo draginjo in padcem vrednosti našega denarja.

Naravno je, da mora diferenco med dohodki oskrbnine in izdatki za vzdrževanje bolnišnic nekdo kriti, ako hočemo, da bolnišnice še naprej funkcionirajo. To diferenco je krija država, v zadnjem času v nezadostni višini, ker živimo še vedno v budžetsko dovoljenem kreditu za l. 1920/21: naknadno dooljeni krediti vsled porastka cen vsem potrebščinam ne morejo vpostaviti pravega ravnovesja med tem, kar ima-

želel samo obzirnost, ga je žalostil, kakršnega ni še nikoli okusil, tudi tedaj ne, ko je igral najnevarnejše hazardne igre, v začetku svoje sreče.

Flavija je vstopila, bila je še v promenadni obleki. Samo klobuk je vzela z glave in slekla rokavice. Nantas ji je rekel s tresočim glasom, da bi prišel sam k njej, ko bi zvedel, da se je vrnila iz mesta. Ni se vsedla, ampak stala je, kakor klient ter se delala, kakor da se ji nič ne mudi.

»Gospa,« je pričel. »med nama je potrebno pojasniti... Kam ste šli danes jutraj?«

Tresoč glas soproga in njegovo brutalno vprašanje jo je osupnilo.

»Toda,« je mrzlo odgovorila, »kamor se mi je pač zljubilo.«

»Ravno to hočem vedeti,« je pričel znova zelo blede. »Morate se domisliti, kar sem vam rekel. Nikakor ne trpim, da bi izrabljali prostost, ki sem jo vam pustil, da bi onečastili moje ime.«

Flavija se je zasmejala z izrazom največjega zaničevanja.

»Onečastiti vaše ime, to je vendar vprašanje, ki se tiče vas, kar ste tudi že naredili.«

Nantas, pobesnel jeze, je skočil pro-

mo in dobimo. Obstoječi primanjkljaji in dnevno naraščajoče zadolženje je tako veliko, da ga n emore sanirati in zaprečiti najštedljivejša in najsposobnejša uprava bolnišnice, situacije ne reši tudi novi proračun za l. 1921/22, ker so kreditne proračunljene v njem v teku poldruga leta, draginjske razmere že davno prehitile.

Dnevna oskrbnina 30 K za osebo je danes že polovico prenizka, in še to oskrbnino plačuje povprečno samo 30% bolnikov, ostali vsled revščine ne plačujejo nič. Nujno potreben bi bil primeren povešek oskrbnih stroškov, revež ga itak ne bo plačal, plačila zmogni ljudje pa naj nosijo stroške oskrbe in operacij sami in naj ne greše na to, da iz nezadostnih javnih sredstev participirajo in obremenjujejo socialne institucije, ki so namenjene socialno šibkim. Je to princip, ki bi se moral uveljaviti v vsi državi, ker kakor kaže se načrt vsesplošnega brezplačnega lečenja v vseh državnih bolnicah še dolgo ne bo uresničil.

Taka je prilična slika, ki jo vidimo pred seboj v glavnih obrisih. Dolžnost javnosti, časopisja, občin, okrajev in ne v najzadnji vrsti vseh naših poslancev je, da ob 12. uri rešijo narod pred pretečo katastrofo. To ni zadeva, ki se sme obravnavati cinično in demagoško z obtožbami in proklinjanjem Ljubljane ali Beograda. »Nostra res agitur«, za dobro naroda se gre, v tem je dolžan vsak poštenjak, ki ima razum in srce, storiti polno svojo dolžnost.

EM. LILEK:

O zabrani alkoholnih pijač.

I.
Zdravstveni, gospodarski in moralni rezultati zabrane alkohola v Združenih državah Severne Amerike.

Zdravstveni odsek v Ljubljani je poslal tukajšnjemu Ljudskemu vseučilišču 5000 K za predavanja proti alkoholizmu. Amerikanci kot praktični ljudje so uvideli, da se samo s predavanji in poukom o zlih posledicah uživanja alkoholnega strupa ne dosežejo veliki uspehi; zategadelj so se poprieli radikal-

ti njej, kakor bi jo hotel udariti in zakril:

»Nesrečnica, vi prihajate od poljubov in objemov gospoda des Fondettes, vi imate ljubčka, meni je vse znano.«

»Motite se,« je odgovorila, nič se zmenivši za njegovo jezo, nisem več v delu gospoda des Fondettes. Pa če bi imela ljubčka, mi nimate vi prav nič očitati. Kaj bi vas to brigalo? Vi ste pozabili na najine pogoje.«

Nekaj časa jo je osupel gledal, potem pa ves objokan žalostno zakričal in padel pred njo na kolena.

»O! Flavija, jaz vas ljubim!«

Neizprosno je stala, umaknila se je, ko se je dotaknila njegove obleke. Nesrečni soproga pa ji je po kolenih sledil, z razprostrtimi rokami.

»Ljubim vas Flavija, ljubim vas do norosti... Kako je to prišlo, ne vem. To je že več let. Te ljubezni se ne morem otresti. Da, boril sem se proti strasti, ker sem mislil, da se zame to ne spodobi, spomnil sem se na najino prvo srečanje... Toda danes trpim preveč, moram se z vami pogovoriti.«

Dolgo je govoril. Čutil se je poraženega v zaupanju do samega sebe.

Ta mož, ki je imel vero v moč, ki

EMILE ZOLA:

Nantas.

(Iz francoščine.)

(Dalje.)

Vojvoda je presenečen stopil k oknu in gledal na dvorišče. Nantas se mu je približal in se ponovno opravičil. — Zmedeno je jecljal v nerodnih stavkih. — »Polomil sem jo,« je jezno zakričal, ko je predsednik odšel. Zgubil sem ministrski portfelj. Jezen je premišljeval neprijetni položaj. Več oseb je vstopilo. Inženier mu je poročal o velikem dobičku, ko so pregledovali nek rudnik. Diplomati je govoril o posojilu, ki bi ga najela neka sosedna država v Parizu. Prihajati so in odhajali, vsak mu je vedel povedati važne stvari. Nazadnje je sprejel večje število kolegov iz skupščine. Vsi so ga hvalili zavoljo njegovega tako izvrstno sestavljenega govora pri zadnji seji. Nantas je pa sedel v naslonjaču ter sprejemal kadilo, ki so mu ga zažigali, brez nasmeha. Zlato je še vedno zvenketalo, bil je ropot, kakor v kaki tvornici. Ni mu bilo treba drugega, kakor prijeti za pero razposlati brzojavke, ki bi razveselile ali razjezile Evropo. Lahko

nega sredstva za odstranitev te rak-rane v človeški družbi: oni so enostavno z zakonom prepovedali proizvodnjo, prodajo, uvoz in izvoz alkohola.

Da se tudi naša širša publika seznani z dobrimi rezultati te zabrane na zdravstvenem, gospodarskem in moralnem polju v Z. D. S. A., hočem podati prevod članka, ki ga je »Jugoslavenska Njiva« v 1. številki letnika 1922 prinesla iz pariškega tédnika »Le Progrès Civique« (iz št. 10., 17. in 31. dec. 1921).

»Alkoholizem je poleg vojne, največje zlo človečanstva; on vsvarja zločince in zločine, degenerira rodove in nacije, ubija zmisel za zdravo in čisto telo, za obrazovanje, za štedljivost, za obitelji in človečanstvo. Alkoholizem upropašča zdravje in zakrhljava raso, in kar je glavno, on uspavljuje vest in voljo ter postane s tem glavna ovira društvenemu napredovanju ljudskega roda.

V južnih državah »Zedinjenih držav Severne Amerike« hoteli so prepovedati porabo alkohola, ker strašno deluje na lahko upaljive črnce, ki pijani grozno razsajajo; v severnih državah so hoteli isto storiti, ker se je dokazalo, da industrijski delavci manje in po kakovosti slabše delajo, ako so pijanci. Razventega izgleda, da je pri ameriškem narodu, ki rad vse pretirava, tudi pijanstvo pretirano, da Amerikanec pije samo zato, da se opije kot svinja, čemur so morda vzrok tudi klimatske razmere; v zimski dobi sibirski zima, po leti pa afriška žega. Proti alkoholizmu so nastopila najprej antialkoholna društva, ki so včasih delala s stotinami milijonov dobrovoljnih prispevkov za pobijanje pijanstva in ki so zbirala v svojo sredino vse ljudi dobre volje brez razločka na strankarsko pripadnost. Prof. Apleton, pisec tega članka v francoski reviji, spominja, kako so Wilsonovi pristaši pri zadnjih volitvah glasovali za sedanjega predsednika Hardinga samo zato, ker so Wilsona podpirali fabrikanti alkohola.

Borba proti alkoholizmu se je vodila v Ameriki celih dvajset let. Najprej so antialkoholiki uspeli, da se je fabrikacija in prodaja alkohola prepovedala v posameznih mestih, potem pa tudi v celih državah. Ali zveza fabrikantov alkohola je pregnala sodnijskim potem vsako zabrano alkohola kot protustavno. V Ameriki morajo namreč sodnije verificirativski zakon v tem pogledu, da li je v skladu z ustavo. Ali Vrhovna Sodnija (High Court) je stalno odbijala proteste proti prepovedi alkohola. Tako se je po dvajsetletnem marljivem in vztrajnem delovanju antialkoholikov odgojila generacija, ki smatra pijančevanje za bolelost, lenost, nemoralnost in zločin.

Pod uplivom antialkoholne propagande začel se je tudi poslovni svet zanimati za vprašanje: je-li uživanje alkoholne pijače škodljivo ali ne? Od antialkoholikov sestavljeni podatki so dokazali, koliko nesreč se dogaja v trgovini in prometu zaradi nepazljivosti kakega pijanca (požari, nesreče na železnicah in parobrodih) in koliko je nezgod v fabrikah radi krivde alkoholikov. Na temelju takšnih statističnih po-

je mislil, da je volja edini vzvod, s katerim bi premaknil svet, je bil brez moči, kakor slabotno dete, razorožen pred žensko. Žrtvoval bi vse svoje premoženje, svoje visoko politično stališče, samo da bi ga ta ženska le enkrat poljubila na čelo. Studilo se mu je zmagoslavje. Nič več ni slišal cvenketanje zlata v njegovih pisarnah, ni mislil več na poklone dvorjanov, pozabil je, da ga bo morda v tem trenutku imenoval cesar za ministra. Vsega tega zanj ni bilo več. Imel je vsega, a želel je samo Flavijo. Če bi ga Flavija zavrnila, bi ne imel nič.

»Poslušajte!« je nadaljeval, »kar sem storil, sem izvršil le za vas... Res je, da ne upoštevate tega, delal sem, da zadostim svojemu napaču. Potem ste pa vi postali edini cilj vseh mojih misli in dejanj. Dejal sem si, da se moram povzpeti kolikor mogoče visoko, da sem vas vreden. Upal sem, da vas omeščam onega dne, ko bom položil pred vaše noge svojo moč. Pogledite, kje sem danes. Ali nisem zaslužil vašega odpuščanja? Ne prezirajte me, lepo vas prosim!«

Flavija ni še nič odgovorila. Mirno je rekla:

datkov so počeli delodajalci pri sprejemanju delavcev v službo vprašati: Piješ-li ali ne piješ? Najprej so nehali sprejemati delavce za delo, ki zahteva veliko pazljivost; potem pa sploh za vsako delo, ker je fabrikant izračunal, koliko ga manj stane zavarovanje treznih delavcev, pri katerih se redkokačdogodi kakšna nesreča. Zavarovalna društva so sama opazila, koliko prištedijo, ako zavarujejo trezne delavce; zategadelj pa so tudi ona pristopila antialkoholnemu pokretu. Eno od njih je poslalo svojim agentom 7 milijonov antialkoholnih brošur, pisanih v sedmih jezikih! Ščasom so se tudi delavci pridružili temu pokretu; »Zveza lokomotivnih veznikov« ni izplačala nobenemu članu podpore, ki se je zbog pijanosti ranil, razbolel ali pa umrl. Zveza lekarjev izbrisala je leta 1915 za ameriške lekare alkohol iz liste službenih zdravil. Konečno so tudi žene, katere so dobile pravo glasovanja, pristopile antialkoholni propagandi in ravno one so postale in ostale najstalnejša in najodločnejša antialkoholna vojska. In tako je do leta 1918 bila prevedena zabrana alkohola v 27 državah (te so se imenovala dry-states = suhe države); mnoge države in mnoga mesta so do tistega časa vsaj omejila fabrikacijo in prodajo alkoholnih pijač. Zdaj pa so se selili pijanci v t. zv. »mokre« države (wet-states), katerih je bilo takrat 21; v teh so mogli niti po svoji volji. Zategadelj pa so v zadnjih letih osredotočili ves napor na to, da se v parlamentu sklene zakon, po katerem ima biti prepovedana fabrikacija in prodaja alkoholnih pijač v vseh združenih državah (48). Decembra 1914 so zmagali antialkoholiki v poslanski zbornici z absolutno večino ali ne z dvetretjinsko. Toda ko je Amerika stopila v svetovno vojno (1914—1918), je bil decembra 1. 1917 sprejet predložen zakon s potrebno večino v obeh zbornicah, v poslanski in v senatu. Priznalo je zakon 45 držav. Glasi se: »Leto dni po odobrenju tega zakona, prepovedana je na celnem področju Združenih državpodročju Združenih držav fabrikacija, prodaja in transport vsake opojne tekočine, jednako tudi njen uvoz in izvoz.«

(Dalje prihodnjič.)

Politične vesti.

Iz seje narodne skupščine 3. marca. Seja se je otvorila šele ob 17.50, ker se je vršila poprej seja klubovih načelnikov. Galerije so bile nabito polne in tudi med poslanci je bilo živahno vrvenje. Po izvršenih formalnostih je bila prečitana prošnja sušackega mestnega poglavarstva glede evakuacije tretje cone v Dalmaciji. Na to je prešla skupščina na dnevni red: volitev predsednika, 2 podpredsednikov in 4 tajnikov. Pri volitvi predsednika je bilo oddanih 191 glasov, od katerih je dobil dr. Ribar 149. Predsednik Vujičić je proglasil, da je izvoljen za predsednika dr. Ribar, ki je živahno pozdravljen takoj zavzel svoje mesto. Za I. podpredsednika je bil izvoljen radikal Milorad Vujičić s 152. za II. podpredsednika pa musliman Halil beg Hranica s 124 glasovi. Za tajnike so bili iz-

»Vstanite, gospod, lahko bi kdo vstopil.«

Ni hotel vstati, le še naprej jo je prosil. Morda bo kaj slišal o gospodu des Fondettes. Bila je zani to muka, ki bi ga ugonobila. Postal je ponižen.

»Pač izprevidim, da me še vedno zaničujete. Počakajte! Ne dajte nikomur vaše ljubezni. Objubljam vam tako velike reči, da vas bom konečno omečil. Oprostite, če sem bil ravnokar nasilen. Ne vem več, kje se me glava drži... Pustite mi upanje, da me bode te nekega dne vzbudili!«

»Nikdar,« je energično odgovorila.

Ko je klečal na kolenih, sklonjen, žalosten, je hotela oditi. Zgubil je glavo v napadu besnosti je vstal in jo prišel za roko. Kaka druga bi bila zadovoljna, ker je imel vendar ves svet v svoji oblasti. Vse je zamogel, prevreči države, voditi Francijo po svoji volji, ni pa mogel doseči ljubezni te ženske! On tako močen, tako mogočen, čegar najmanjša želja je bila ukaz, je imel samo eno hrepenenje, in to hrepenenje naj bi se nikdar ne izpolnilo, ker jo je zavrnilo bitje otročje slabosti. Stisnil ji je roke in ponovil s hripavim glasom: »Hočem... Hočem!«

(Dalje prih.)

voljeni: radikal Vojislav Janjić s 141, poslanec SKS Janko Rajar s 147, musliman Husein Alić s 141 in demokrat Radoslav Agatonović z 90 glasovi.

Po bratslavskem sestanku. Iz popolnoma zanesljivega vira se doznava, da se krijejo smernice politike male antante, ki so se določile v Bukarešti in ki jih je tudi dr. Beneš zastopal v Parizu in Londonu, popolnoma s sklepi, ki so se sklenili v Boulognu. Konferenca v Bratislavi se je predvsem bavila z ruskim vprašanjem in z razmerjem male antante do sosedov v osrednji Evropi, zlasti do Italije. Posebno se mora ugotoviti, da so medsebojni odnosi med članmi male antante po bratslavskem sestanku postali še bolj tesni. Člani male antante vedno bolj uvidevajo in odkritosrčno cenijo sedanji pomen male antante. Zlasti se mora poudarjati, da med Jugoslavijo in Češkoslovaško ne obstoje nasprotstva v naziranju glede Rusije.

Genovska konferenca se bo baje, kakor se čuje iz informiranih krogov, pričela še le 25. aprila, ker je v Velikem tednu nemogoče pričeti z razpravami.

Češkoslovaška delegacija za konferenco strokovnjakov male antante in Poljske v Beogradu je sestavljena sledeče: predsednik češkoslovaški poslanik v Beogradu Kalina, za zunanje ministrstvo legacijski svetnik inž. Dvořáček, za trgovinsko ministrstvo dr. Tafl, za prometno ministrstvo ministerjalni svetnik dr. Lankaš in za fin. ministrstvo min. svetnik Para.

Konec samostojne reške države. Revolucija na Reki je popolnoma zmagala. Revolucionarji so po litem boju zavzeli dopolne vladno palačo, ujeli Zanella in proglasili novo revolucionarno vlado. Vse mesto je v fašistovskih rokah. Ulični boji so se nadaljevali celo noč. Tekom noči je prispelo iz Trsta in Pulja na Reko okoli tisoč fašistov z dvema oklopnima avtomobiloma, več strojnimi in municijo. Fašisti so se postužili torpedovke, ki je bila zasidrana pred Opatijo in pripluli ž njo v reško pristanišče. Med jugoslovanskim prebivalstvom v mestu in okolici vlada velikanško razburjenje, posebno, ker so fašisti razglasili, da bo v kratkem proklamirana aneksija Reke za Italijo. Prebivalstvo na Sušaku se boji, da napadejo fašisti tudi Sušak.

Fašisti proklamirali združitev Reke z Italijo. Revolucionarni odbor za nar. obrambo je proglasil ujedinjenje Reke z Italijo. Nabili so po mestu razglas, v katerem inž. Attilio Prodani slovesno razglasa večno in neločljivo združenje Reke z italijanskim kraljestvom. Reka je dobila službeno ime »Fiume d' Italia«. Zanella so prisilili, da se je odrekel vladni in podpisal naslednjo izjavo: »Z ozirom na današnje dogodke sem prisiljen, da se udam sili revolucionarjev in da izročim vso državno oblast komiteju za narodno obrambo, ki je povzročil pokret.« Nadalje je moral podati izjavo, da se ne bo nikdar več udeleževal političnega življenja na Reki ter se niti direktno niti indirektno vmešaval v reško politiko. Italijanske čete so zavzele službo. Italijanski min. svet je razpravljaj 4. tm. o reškem vprašanju in sklenil takojšnjo intervencijo v svrhu vpostavitve reda in miru. V svrhu vzdrževanja najstrožje nevtiralnosti so bile italijanske čete na mejah reške države ojačene.

Novolizvoljeni parlamentarni odbori. Na seji klubovih načelnikov je bilo v zmislu člena 15 novega poslovnika večeraj sklenjeno, da dobe demokrati in radikalni v finančnem odboru po 10, Jugoslov. klub 3, zemljoradniki 3, muslimani 2, samostojni kmetje 1, socialisti in republikanci pa skupno 2 mandata. V ostalih odborih radikalni 7, demokrati v administrativnem in imunitetnem po 6, v verificacijskem 7, Jugoslov. klub in zemljoradniki v vsakem ostalem odboru po 2, muslimani po 1, v administrativnem in imunitetnem odboru pa po 2 mandata. Ker so jim odstopili enega demokrati, samostojni kmetje v vsakem odboru po 1 člana, socialisti, republikanci in nar. socialisti pa skupno v vsakem odboru 1 mandat.

Celjske novice.

KONCERT CELJSKEGA PEVSKEGA DRUŠTVA

Po dolgem času nam je pevsko društvo nudilo zopet koncert, ki ga je vodil ravnatelj meščanske šole g. Beno

Serajnik. Koncert je bil prav dobro izbran in temeljito predeljan. Hvalevredno je, da se je oziralo v prvi vrsti na domače skladatelje. Dr. Schwaba, še ena je srčkana pesnica, ki zahteva največje pažnje z ozirom na dinamiko ter učinkuje. Kljub svoji priprostosti so Schwabove skladbe zelo zanimive. »Zlata kanglica« se je morala na zahtevo občinstva ponoviti. Tip moderne pesmi je »Vabilo«, ki je bilo podano tudi zelo dobro. Instrumentalni trio je bil dober, posebno Wieniovskega »Legenda«. Prvi violonist je odigral to silno težko skladbo z občutkom in popolno sigurnostjo. Vidi se, da je vodstvo zbora v pravih rokah in da dela uspešno. Gospodu pevovodji čestitamo.

Obrtniški sestanek v četrtek 9. marca v gostilni »Pri mostu« (ga. Natekova). Ob primerni udeležbi predavanje.

Obrtne organizacije v Celju. Prihodnje dni se vrši v Celju več važnih posvetovanj obrtništvu, katera pričajo o živahnem delu tukajšnjih organizacij in njihovem zanimanju za aktualna obrtniška vprašanja. V četrtek 9. tm. popoldne ob 2. uri so vabljene na razgovor obrtniki v vseh celjskih organizacijah združenih strok ne glede na vrsto obrta in sicer za vsako stroko po en predstavnik. Vprašanja, ki se bodo razpravljala na tem sestanku, so jednako važna za vse stroke in so vabljenci prošeni, da se zanesljivo zberejo polnoštevilno, ker le v tem slučaju bo sestanek imel popoln uspeh. Če je kateri od vabljivih slučajno zadržan, naj pošlje na sestanek drugega člana ravno iste stroke. — V petek 10. marca se vrši v prostorih združnega tajništva v Celju ob 9. uri seja načelstva Zveze obrtnih združenj, h kateri so vabljene zaradi važnosti dnevnega reda tudi nekatere zunanje organizacije. — Isti dan popoldne pa je v Narodnem domu seja gospodarskega sveta Občeslovenskega obrtnega društva, na kateri bo društvo zavzelo svoje stališče v vprašanju ustanavljanja Zveze obrtnih društev. — Razum tega živahno delujejo odseki razstavnega odbora in obeta biti obrtna razstava meseca avgusta jako obsežna. Posamezni obrtniki in skupine obrtnikov so na delu, da priredijo za razstavo primerne izdelke.

Banke in borza. Poroča se nam: V pojasnilo interesiranih krogov smo v položaju poročati, da bodo banke in borza začele na podlagi nove devizne naredbe najbrže že v prihodnjih dneh, vsekakor pa že ta teden delovati. Nova devizna naredba je bila nejasno publicirana in je vsled tega dala povod različnim nesoglasjem. Bistvo te naredbe je: da se bankam zabranjuje arbitraž, kupčevanje med seboj in da bodo banke samo to kupovale in prodajale, kar trgovci, podjetniki in privatniki dokazano rabijo za obrat oziroma za svojo utemeljeno potrebo. — Kurzi kot se danes aproksimativno kalkulirajo so ostali precej neizpremenjeni: Wien 5, Berlin 140, Milano 16½—17, New York 302, Praha 560. Vesti kot so bile včeraj pri nas glede kurzov po mestu raztrošene, so več ali manj neutemeljene. V prihodnjih dneh po našem mnenju ni pričakovati posebnih kurznih razlik.

Iz celjskega trga. Poroča se nam, da je cena jajc na našem trgu padla zadnje dni na 7 in 6 kron, mleko se prodaja na trgu po 10 — 12 K liter, v posameznih trgovinah z mlekom stane liter 9 K.

Prijavi urad išče nekega Adolfa Nerko, kateri ima zveze s »Steiermärkische Escompte Bank« v Gradcu; Jakob Verhovšek, kateri ima zvezo z zagrebško cestno električno železnico; Jožefa Šošterja, kateri ima znanca v Braslovčah; Marijo Romes, dijakinja II. m. r. katera bi naj bivala v Cankarjevi ulici in ki ima znanca v Ljubljani; Viktorja Gorečan, kateri ima znanca v Zagrebu. Javijo naj se v gornjem uradu.

JDS.

Vransko. Občni zbor krajevnih organizacij Jugoslovanske demokratske stranke na Vranskem se je vršil 27. februarja 1922 ob pol 8. uri zvečer. Soglasno in z odobravanjem je bila sprejeta naslednja resolucija: Na občnem zboru Krajevnih organizacij Jugoslovanske demokratske stranke na Vranskem zbrani člani te organizacije z veseljem pozdravljajo odločen nastop narodnega poslanca g. dr. V. Kukovca za koncentracijo na-

ročnih in naprednih političnih sil, ki brezpogojno priznavajo narodno edinstvo in potrebo pozitivnega gospodarskega dela. Objednem mu izrekajo popolno zaupanje in zahvalo za njegovo dosedanje plodonosno poslaniško delovanje. Izvoljen je bil naslednji odbor: preds. notar Fran Presečnik, podpreds. Karol Košenina, tajn. Fran Oset ml., blag. Ernest Brezovšek, odbornikom dr. Serko, Ivan Grohar, Matija Piki, Pina Schaur, Ludvik Košir, Josip König, Franc Koprivšek in Ivan Laurič.

Celjska porota.

Uboj.

Danes 6. tm. se je začela prva porotna razprava, kateri je predsedoval dvor. svetnik dr. Kotnik, votata sta bila dr. Krančič in dr. Lipša, drž. pravništvo je zastopal dr. Likar, zagovornik dr. Kalan, zapisnikar dr. Radej in zdravniška izvedenca dr. Breschar in dr. Steinfelser.

Berkovič je sedel na Štefanovo 26. decembra 1921 v Vebletovi gostilni v Kapelah pri Brezicah, ko je prišel ta Radanovič, ki je začel zmerjati Bizelance. Po prvotnem prerekanju je prisedel Berkovič k Radanovičevi mizi, kakor pravi je tedaj Radanovič zopet na tihem zmerjal Bizelance, češ da so gotovo krivi neke na njem izvršene tatvine. Pri tem je kazal pod suknjo skrit bajonet. Berkovič trdi, da je potem Radanovič naenkrat vstal, ga oplazil po nosu in segel z roko pod suknjo (po bajonet) rekoč: Ali misliš, da boš ti mene »štihnol«. Berkovič, ki je bil vinjen, se je vstrašil in namesto da bi zbežal, je potegnil svoj žepni nož ter mahnil z istim čez mizo proti Radanoviču, da bi ga pičil v roko. Pri tem je zadel v prsa, prerezal dva reberna hrustanca in zasadil nož 8 cm globoko v pljuča. Pri tem je prerezal glavno žilo dovodnico in odvodnico desnega pljučnega krila. Radanovič se je takoj zgrudil in vsled silnega krvavenja v nekaj minutah izdihnil. — V razburjenju je Berkovič mahnil z nožem nazaj in pri tem slučajno zadel še zadaj stoječega gostilničarjevega sina Štefana Vebleta, mlajšega v gornje stegno, tako da je tudi ta dobil rano, ki bi bila sicer lahka, pa je vsled zanemarjanja rabila za ozdravljenje več ko 30 dni. Porotniki so prvo glavno vprašanje radi uboja potrdili soglasno, drugo glavno vprašanje radi nepredvidne poškodbe Vebleta ml. pa soglasno zanikali. Sodni dvor je nato obsodil Berkoviča na 5 let težke ječe.

Popoldne ob pol štirih se je pričela druga porotna razprava radi hudodelstva uboja proti Melhiorju Stropniku.

Turistika in šport.

Podružnica Slov. lovskega društva za laški okraj. Razni tehtni razlogi napotili so lovce iz laškega okraja, da si ustanovijo lastno podružnico. Vse priprave so v teku, pripravljalnemu odboru načeljuje dr. Roš, župan v Laškem. Vsi dopisi, tičeči se podružnice, naj se naslovijo na dr. Roša, zlasti naj se mu javijo vsi lovci, ki so že člani Slov. lovskega društva. Ti imajo dolžnost, da nagovorijo one lovce, ki še niso člani, k pristopu. Istotako se prosijo lovci iz Zagorja in Radeč, da se izjavijo, če bi se hoteli priključiti tej podružnici.

Nogometna tekma Praga-Pariz se bo igrala prihodnjo nedeljo v Parizu.

Prvenstvene tekme na Poljskem za leto 1921 so imele nastopni izid: 1. Cracovia (Krakov) 15 točk, 2. Polonia (Varšava) 10 točk, 3. Warta (Poznanj) 8 točk.

Sokolstvo.

Sokolsko društvo v Celju je razposlalo danes nekaterim bratom vabila, da pristopijo k Jugosl. Sokolski Matici, zadržijo z. o. zavezo. V to svrhu je priložilo položnico in pravila. Delež znaša 25 Din. Z ozirom na idealni namen te zadruge pričakuje celjski Sokol, da se bodo bratje radevolje odzvali z vsaj enim deležem.

Akcija »Sokola« v Murski Soboti. »Sokolska legija za Medimurje« je koncem l. 1918 pod poveljstvom kap. Jurešića zasedla Prekmurje. Za časa te zasedbe so padli junaške smrti: dr. Jos. Dimović iz Dubrovnika, Cerovac Ciril iz Pazina, Berger iz Varaždina in dva

neznana mornarja. »Sokol« v Murski Soboti priredi zbirko, da postavi paglim junakom nagrobni spomenik.

Prosveta.

RISTO-SAVINOVO SLAVJE V ŽALCU

Odlikovanje žalskega opernega skladatelja g. Friderika Širca (Risto Savin) se je vršilo danes v nedeljo, dne 5. marca 1922 v občinski pisarni v Žalcu, kjer so ob 12. uri dopoldne pričakovali zastopniki (ce) žalske občine, raznih kulturnih društev itd. slavljenca in vladnega svetnika g. dr. Leopolda Žužeka iz Celja. Točno ob napovedanem času je g. vlad. svetnik v vznesenem govoru slavil zasluge odlikovanca na glasbenem polju in naznanil, da je Nj. Vel. kralj Aleksander I. odlikoval g. F. Širca z redom sv. Save kot zunanji znak priznanja za kulturno delovanje, ki ni znano samo doma temveč tudi izven mej naše države. Ko je pripel g. vladni svetnik red sv. Save na prsi odlikovanca, se je le-ta ginjen zahvalil s prošnjo, da izvoli g. vlad. svetnik zahvalo sporočiti na Najvišje mesto.

Zasluge slavljenca je nadalje označil v kratkih in jedrnatih besedah tudi žalski župan g. Vinko Vabič. Gospica Janja Hodnikova je izročila slavljenцу krasen šopek svežih cvetk; nato so slavljenču čestitali vsi — po številu okoli 30 oseb — Risto Savinu v imenu raznih korporacij. G. ravnatelj Grašar je poklonil slavljenču krasno risbo, ki osvetljuje in karakterizuje slavlje komponista ter v svojem govoru pozval g. vlad. svetnika in vse navzoče, da podpišejo to umetniško delo, ki naj bo trajen spomin današnjega svečanega dne.

Opoldne so bili g. vlad. svetnik dr. L. Žužek, vlad. komisar g. dr. Šubie in žalski župan V. Vabič gostje slavljenca in njegovega brata g. Josipa Širca.

Zvečer ob 8. uri se je pričel v Roblekovih dvorani »Savinov večer«. Na čast odlikovanca se je odzval temu vabilu skoro ves Žalec in bližnja Ložnica; izmed zunanjih gotov smo zapazili g. vlad. svetnika dr. Žužeka, vlad. komis. g. dr. Šubica, g. ravnatelja Jeršinovica z gospo soprogo iz Celja, kakor tudi druge odlične goste iz Griž, Petrovč in Št. Pavla.

Komerski je otvoril žalski župan g. V. Vabič s temperamentnim govorom, ki je veljal slavljenču Ristu Savinu. Nato je nastopil kvartet »Primorje« iz Ljubljane in zapel Mirkova: »Na trgu« in »Katica«. Dva solospesa in sicer: J. Michl: »Pevcu« in E. Adamič: »Nocoj je pa lep večer« je izvajal operni pevec g. Drago Zupan iz Ljubljane, član »Primorja«. Zopet se je oglašil kvartet z A. Försterjevim »Spahom«.

Nato nam je podal g. Rajko Vrečer obširno poročilo o kulturnoglasbenem delovanju odlikovanca g. Fridriha Širca; kakor tudi njegov životopis.

Govoru je sledila Risto Savinova Overtura k »Plesni legendici«, ki jo je izvajal na klavirju kapelnik ljublj. opere g. Balatka.

Tenorist »Primorja« konservatorist Svetožar Banovec je zapel potem dva solospesa in sicer: J. Prochazka: »Zvezde žarijo« in Jos. Pavčič: »Pred durmi«.

In zopet je zapelo »Primorje« Fr. Maroltove: »Srbske narodne a) »Zač je morala doč, b) »Moj dilbere« in Čajkovskijske opere »Onegin« je pel g. Drago Zupan »Arijo Gremina«. K sklepu je zopet kvartet od Fr. Marolta harmonizovane: Slovenske narodne: a) »Jaz pa imam konjiča bistrega«, b) »Oj ta soldaški boben«.

Razum gg. Danovca in Zupana so nastopili v kvartetu še gg. Silvan Pečenko in Rajko Rajer, ki so peli v ritmičnem in dinamičnem oziru brezhibno ter izražali veliko čustvenost, ki je prevevala njihova izvajanja. Solista g. Drago Zupan in g. Svetožar Banovec, koje je prav diskretno spremljal g. Balatka na klavirju sta rešila svojo nalogo častno in poslušalcem povsem zadovoljivo. Zelo nas je tudi zanimala Savinova overtura, ki jo je v tej lepi igri razumel podati g. Balatka, ki je »Plesno legendico« v Ljubljani tudi sam vodil in dirigiral.

Bodi na tem mestu izrečena vsem imenovanim gospodom iz Ljubljane najpristranejša zahvala za njihov prihod, kakor tudi za krasen umetniški nastop.

Občinstvo se je pa izkazalo tuži hvaležno ter ponovno poklicalo »Primorje« kakor tudi gg. soliste na odes, koji so se zopet in zopet prav radi povrnili ter nas še dadatno razveselili s koroškimi narodnimi pesmi. In vsakdo, ki je v pozni uri zapustil okusno aranžirano slavlje je rekel: »Nocoj je bil en lep večer«.

Dnevna kronika.

Sestanek županov slov. avtonomnih mest. 2. in 3. tm. so se sestali v Ljubljani župani slovenskih avtonomnih mest, in sicer: župan ljubljanski dr. Perič, župan mariborski Grčar, župan celjski dr. Hrašovec in župan ptujski Ložinšek. Namen sestanka so posvetovanja o raznih skupnih komunalnih zadevah, osobito glede aprovizacije in stanovanjskega vprašanja.

Župnik Anton Berce umrl. Te dni je umrl v Kranju upokojeni župnik Anton Berce. Pokojnik je bil svoj čas župnik v Sori na Gorenjskem, odkoder je moral radi nekdanje znane »Sorške afere« z ljubljanskim škofom Jegličem v predčasni pokoj. Bil je dolga leta glavni tajnik Družbe sv. Cirila in Metoda ter je kot tak bil znan tudi v naših krajih, kamor je tudi rad prihajal na CM zborovanja kot govornik, ki je navduševal in budil ljubezen za šolsko družbo. Živel je zadnja leta v zelo skromnih razmerah. Naj v miru počiva!

Ustanovitev seljaškega narodnega kluba. Novi seljaški klub tvori pet poslancev disidentov zemljoradničke stranke in 1 črnogorski poslanec. Klub se je izrekel za monarhijo s kraljevsko dinastijo ter stoji na stališču narodnega edinstva. Novi klub hoče podpirati vsako vlado, ki bo podpirala interese kmetov.

Železniška delavnica v Vinkovcih pogorela. Pred par dnevi je nastal v delavnici na kolodvoru v Vinkovcih iz sedaj še neznanega vzroka požar, ki je uničil velik del delavnice. Vsled vetra se je ogenj bliskovito razširil in je bilo gasilno delo zelo otežkočeno. Škoda znaša več milijonov.

Preveliko stavbeno gibanje v Beogradu. V Beogradu je te dni pregledala posebna komisija vse nove stavbe, ki so se zgradile v minolem letu. Pri tem se je ugotovilo, da je bilo 470 stanovanjskih hiš zgrajenih brez dovoljenja oblasti. Take »nevarnosti« se nam v slovenskih mestih ni treba bati. Pri nas še niti oni, ki bi morali graditi lastna stanovanja, tega nočejo storiti.

Čuden samomor iz obupa. V Martboru so našli v četrtek zjutraj v hiši Zrinjskega trg št. 6 mrtvo lastnico hiše, Elizo Friderich, vdovo po železniškem uradniku. Zvezala si je dva žepna robca skupaj, ju namočila v vodo ter si z njima ovila vrat tako, da je vozil obeh robcev prišel na vratno glavno žilo. Pri sušenju so se pa robci skrčili in jo zadušili.

Dunajski sejem in slovenščina. Uprava dunajskega sejma je izdala brošuro »Gospodarska misija Dunaja« izpod peresa dr. Gustava Stolperja. Brošura je napisana v škandalozni slovenščini. Prevajalec očitno ni malo ni več slovenskega jezika. Samo en vzgled: »Veliki somenj na Dunaji! Preglasno so jim slula v ušesa drugi klici; klici na pomoč, ki so pririli do njih z Dunaja... Zgodovinska tla Dunaja, in krasen okvir tega mesta si prisilita neko duševno distanco, nesvesti plah, ktere ga uliva zmerom stara nadkrivajoča kultura.« Kdo razume to kolobocijo? In po vrhu še nebroj tiskovnih napak! Ne, takšne reklamne brošure si naj Dunajčani prihranijo, ali pa naj skrbje za pravilen slovenski prevod, saj imajo na Dunaju na razpolago dovolj naših ljudi, ki imajo docela v oblasti slovenščino!

Zabranjen uvoz luksuznega blaga. Vlada je odobrila projekt finančnega ministra o zabrani uvoza luksuznega blaga in sicer vseh onih predmetov, ki so podvrženi carini kot luksuzno blago (svila, čepke, konfekcija iz svile, toaletno milo, parfumi, fino vino in alkoholna pijača, nakiti in druga bižuterija). Vsi predmeti, ki se proizvajajo doma, oni predmeti, ki jih imamo v dovoljni količini.

Fazanji in srne iz Češkoslovaške. Dubrovniška mestna občina namerava na otoku Lokrumu gojiti fazane in srne. Mestna občina se je obrnila na češkoslovaškega konzula s prošnjo, naj bi ji

nabavil iz češkoslovaških državnih gozdov potrebno število fazanov in srn. Konzul je prošnji mestne občine ugodil.

Automobilna prometna d. d. v Ljubljani naznanja cenj. občinstvu, da je morala vsled odredbe državne cestne uprave ustaviti svoj promet na progi **Celje - Vranksko** in to vsled slabe konstrukcije začasnega mostu čez Savinjo.

Vagoni iz Nemčije. Zadnje dni je prišlo 200 vagonov, ki jih je Nemčija poslala na račun reparacij. Razen teh se nahaja na progi Novo mesto - Karlovec tretja partija onih naših vagonov, ki so jih Nemci zaplenili v Srbiji. Ti vagoni so bili popravljeni v Norimbergu in jih je sedaj nemška vlada vrnila naši državi.

Frančiškani v Beogradu nameravajo zgraditi nov samostan. Prosilili so mestno občino, da bi jim brezplačno prepustila potrebno stavbišče. Občina je prošnjo zavrnila, ker principijelno nikomur ne daje brezplačnih stavbišč. Klerikalcji bodo seveda zagnali hrup, češ, glejte jih, kako sovražijo katoličane.

Karlova apanaža propadla. Ker so vse nasledstvene države energično odklonile od antante zahtevane prispevke za vzdrževanje Karla Habsburga, je veleposlaniška konferenca sklenila, da ne more izvršiti poverjene ji naloge, določiti Karlu apanažo. Ker ni verjetno, da bi velike sile hotele prevzeti plačevanje apanaže na svoje rame, bodo morali Karlovi prijatelji sami skrbeti za poslednjega kronanega Habsburžanina.

Previdni ljudje iščejo vedno pri kupovanju najbolj zanesljiv in zmogni vrellec. Popolno zaupanje zasluži svetovno znana eksportna trdnica **H. Suttner, Ljubljana št. 983**, od katere ure uživajo svetovni glas, ker vsaka Suttnerjeva ura, tudi najcenejša ima zanesljivi dober stroj. Ta trdnica ima velika zalogo verižic, prstanov, raznih predmetov iz zlata in srebra in drugih koristnih potrebščin.

Zelo prijetno pri ribanju hrbita, rok, nog in celega telesa, kot kosmetikum za negovanje kože, zob in ust deluje lekarnarja Fellerja prijetno dišeči »Elsafliud«. Mnogo je močnejši in boljši kakor francosko žganje in že 25 let priljubljen. 3 dvojnate steklenice ali 1 specialna steklenica skupaj z zavojem in poštnino za 48 K pošilja: **Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg št. 356, Hrvatsko.**

Dopisi.

Šmarski okraj. (Iz popotne torbe.) Kakor sem vam že zadnjič poročal, da odpotujem v Slivnico, vam naznanjam, da imam tudi od tukaj nekaj v moji torbi. Na okrajni cesti dojdem dva kmeta, ki sta se med seboj pogovarjala (klerikalec in naprednjak) sledeče: K: Vrag si ga vedi, kako bomo še shajali, če bo ta stvar še tako naprej šla. Kaj praviš, kdo je temu kriv? N: Tega je vsega kriva vojna! K: Jaz pa pravim, da ni vsega kriva vojna ampak ljudje, ki so izvoljeni v vlado. Namreč ti ljudje se za ljudi nič brigajo, samo da so v vladi, pa je dobro. N: Največ so pa krivi vaši poslanci in poslanci NSS. Ti poslanci so samo zato izvoljeni, da zadržujejo državni napredek in hujskajo po deželi ljudstvo k nezadovoljnosti. K: Veš, pa teh uradnikov je pa le preveč, po dakarijah, drugih pisarnah, najbolj je pa taka množina financarjev nepotrebna. Kjer sta bila do sedaj po 2 financarja, mora biti sedaj kar po 5—10 financarjev. In to pa tudi nekaj stane državo. Pa za vruga naj bi že vse bilo po njihovem, samo da bi financarji hoteli svojo službo trezno opravljati, ne pa kakor neki šmarski financar, ko je prišel pijan in zabavljaj, da je bila dotična oseba primorana ga oklofutati in ga pred duri pogonati. Za take dogodke pijanosti imamo še več gradiva. N: Ja saj so imeli že zaradi tiste reči obravnave v Šmarju in Celju, kdo ve, kako je stvar izpadla? K: Jaz pravim, da izmed najboljših poslancev bi bil še dr. Korošec in najslabjši pa Žebot. N: Jaz pa pravim, da izmed teh dveh poslancev ni vreden ne prvi ne drugi piškavega oreha. Kateri poslanec je najboljši, pač ne moremo danes uganiti. K: Bližajo se zopet neke volitve, kakor so mi naš kaplan pravili. Pa najboljši bo, da tačas zapalim fajfo tobaka in sedem pod drevo v senco, kakor da bi še šel na volišče, ker že vidim, da ni nič. N: Jaz ti pa tako povem prijatelj, da če si kmetje sami ne bomo pomagali, drugi stanovi nam že ne bodo, posebno pa še politični duhovniki — ne in ne!

POSOLJILNICA V CELJU

Ustanovljena
leta 1880.

v lastni
palači **NARODNI DOM**

Rezervni fondi in vrednost
lastnih hiš čez K 7.000.000.

Eden najstarejših slovenskih denarnih zavodov. **Eden**

Sprejema hranilne vloge na vložne knjižice in
tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše.

Daja posojila na menice, vknjižbe in v tekočem računu. **Otvorja** trgovske in obrtne kredite. **Financira** industrijska podjetja. **Obavlja** vse denarne transakcije, daje vsakovrstne informacije brezplačno.

Stanje hranilnih vlog čez K 45.000.000.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15 v Celju

"LASTNI DOM"

Račun čekovnega urada št. 10.316.

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po 4 1/2% štiri in pol K
od sto, proti odpovedi (5%) pet od sto.

Ker se mi je to govorjenje zdelo še precej pametno, se mi je zdelo vredno, da Vas obvestim. Tudi iz drugega vzroka sem to stvar poročal. Ker mi čas za sedaj ne dopušča. Vam bom v kratkem še več poročal, med tem časom bom tudi gotovo kaj za mojo torbo vložil. Do takrat pa ostanite zdravi.

Zalec. Podružnica Jugoslov. Matice za Zalec in okolico priredi vsled sklepa občnega zbora z dne 5. febr. v nedeljo 12. tm. javno zbirko od hiše do hiše v Zalcu v prid J. M. — na kar se opozorijo vsi zavedni in mlačni narodnjaki. — Javno zbirko za okolico naj prirede po-verjeniki tudi v najkrajšem času.

Vestnik invalidov.

Splošna org. voj. invalidov poverjenišvo v Celju se najtopleje zahvaljuje vsem darovalcem za dobrodelne prispevke, ki so jih darovali v pomoč gledališke predstave igre »Cigani«, ki se je igrala v korist vojnih invalidov celjskega okrožja. Vidimo srečo, katera imajo sočutje, ki so pristopila v pomoč vojnim žrtvam. Darovali so: Karol Pertinač, Westen, D. Rakusch, Podružnica Ljubljanske kreditne banke, Prva Hrv. štedionica podruž., Jadranska banka podruž., Hranilnica mestne občine celjske po 100 Din; Rebuschegg, Franc König, po 50 Din; Junger, Dušan Zangger, po 30 Din; Peter Majdič, Ivo Čater, dr. Zangger, dr. Kalan, F. Pelle, Arko, po 25 Din; I. Kührbisch, Hugo Schmidt, Vincenc Janič, G. Stiger, Vrtovec, Achleitner, W. Rasch, Jos. Weren, V. Wogg, po 20 Din; Jagodič, 15 Din; J. Jellenz, 12.50 Din; prof. S. Reich, Karol Loibner, Ant. Lečnik, Putan, J. Taček, Skoberne, V. Zany, K. Kager, Stefanija Vreča, dr. Sernee, Stössel, Iv. Ravnikar, »Zlatarka«, združene jugoslov. tovarne zlatnine in srebrnine, po 10 Din; Zamparutti, 7 Din 50 p; F. Pavlinč, Karol Florjančič, ena nečitljivo podpisana stranka, po 5 Din; Svetel Jurij, Krušič, 2.50 Din; skupaj 1375 Din.

Razne vesti.

Nerodjena nevesta. »Journal des Debats« se jezi na francoski birokratizem. Vsi kulturni narodi se nam morajo smejati, piše, če zvedo sledečo zgodbo: L. 1898. se je narodila nekemu kmetu hčerka. Bilo je baš med žetvijo. torej dela ogromno. Kmet rojstva svoje hčere ni naznanil takoj, nego šele 20. dne. Obč. urad pa se je razjezil: »Vsaj tekom treh dni bi jo moral naznaniti!« In kmet je bil ovaden in je moral plačati 25 frankov globe z vsemi troški. Plačal je in odšel domov. Nihče ni dejal kmetu: Zdaj moraš hčer javiti znova! Obč. urad pa vptuše otroke le na prijavo staršev... Čas je potekal, dekle je doraslo, doseglo 25. leto, postalo nevesta in se hotelo poročiti. In zahtevalo je uradnega potrdila o svojem rojstvu. A tu se je izkazalo, da dekle sploh še ni rojeno, zakaj občinska matrika je nima vpisane. Cerkveni rojstni list, šolska izpričevala niso »oficijalni« dokumenti; velja le to, kar izda občina. Zadrega. Zopet je tekel kmetič oče na obč. urad javit L. 1898. rojeno hčer, a zopet so ga zavrnil in zopet hoteli kaznovati. Izkazal se je pa, da je 25 frankov že plačal. Ali dekle je že polnoletno ter se more torej samo javiti, če hoče, da jo vpišejo v matico. Vsa zbegana nevesta je torej pritekla se sama javit, da je resnično rojena. Toda nahručili so jo, da se mora legitimirati, privedi priče

itd. Če je šlo vse po sreči, je danes morda že omožena. Gotovo pa ni! Zakaj birokratizem...!!

Napredovanje tehnike pri zgradbi parnikov. Spomladi bo dovršen v angleški ladjedelnici v Southamtonu največji parobrod na svetu: imel bo 56.000 ton in prostora za 4000 potnikov. Brod bo dolg 320 m, visok 32 in širok 30 m. Parnik se bo imenoval »Majestic«, ki je last angleške paroplovne družbe White Star Line in napravi 10. maja svojo prvo pot iz Cherbourga v Newyork. Velezanimive so sledeče naprave na tem parniku: kurjen bo s petrolejem mesto s premogom, gonilni stroji razvijajo preko 100.000 konjskih sil, kotli obsegajo 2.320 m². Hitrost parnika doseže 42 km na uro. Odgovarjajoč velikosti parnika vaga krmlilo 140 ton, ter vsak vijak, katerih bodo štirje, po 300 ton. Parnik bode tudi nosil 4 sidra, katera vagojo skupno 45 ton, oziroma skupno z verigami 230 ton. Na parniku je tudi 450 aparatov, ki s svojo občutljivostjo alarmirajo vsako nadnormalno toploto, vsled česar je požar izključen. Parnik sam ima 3 brezžične postaje, razen tega je opremljen z velikim številom rešilnih čolnov, med temi celo 2 parni barkasi z brezžičnim brzojavom. Zanimiv je inštrument na parniku, kateri napove akustičnim in električnim potom plitvost do 56 m.

Razširjajte „Novo Dobo“!

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimic.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Proda se po ceni še dobro ohranjena

preproga

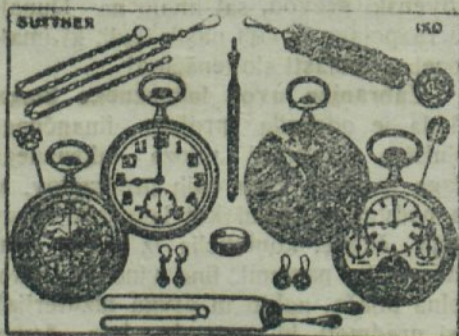
(Teppich) 170 — 240 cm. Pogleda se lahko pri ge. Breznik, mlekarja za farno cerkvijo. 1

Potnike ali zastopnike

išče velike tovarna likera, ruma, konjaka in ostalih spirituoov. Ponudbe z obvestilom, v katerem kraju pozna reflektant največ mušterij, poslati na naslov: poštni predal 41, Zagreb, glavna pošta. 166 10—10

Vaša želja

imeti res dobro in zanesljivo uro, je izpolnjena, ako si preskrbite uro iz znane urarske tvrdke **Suttner**.

Prihranite si popraviljanja in tudi jezo. Najboljše ure iz nikla, srebra, tula, zlata itd. **Naročne ure.** 228 13—4

Bogata izbira verižic, prstanov, uhanov, naročnic, predmetov iz zlata in srebra vsake vrste. Zahtevajte cenik s slikami od Tvorliške tvrdke **H. SUTTNER** Ljubljana št. 963.

Godbeni avtomati

1. **planino in klavirji se kupijo.**
2. Ponudbe s stalno ceno na restavracijo
3. »Maribor« soba šte. 10 v Mariboru.

Naročila za **rezanje drv** sprejema tvrdka **Brata Batič** v Celju, Ljubljanska cesta št. 14 in Sav. nabrežje.

Cena za 1 seženj 96 K.

Sprejme se priden
pekovski učenec

Naslov v upravi »Nove Dobe«

Naznanilo.

Vsem trgovcem, modistkam in c. ob-
občinstvu naznanjam, da sem otvoril zalogo
s klobuki in slamniki
v Celju, Gosposka ulica št. 4. 45—2

Franc Cerar,
tovarna klobukov in slamnikov v Dom žalah

Spretne perice in likarice išče

Ravnateljstvo Rimskih Toplic.

Vabilo na občni zbor

Kreditne in stavbene zadruge »Lastni dom« v Gaberju pri Celju r. z. z. o. z., ki se bode vršil v sredo, dne 15. marca 1922 ob 15. uri v Zadrugi pisarni v Celju, Prešernova ulica št. 15, po sledečem

DNEVNEM REDU:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje letnega računa in razdelitev čistega dobička.
4. Slučajnosti.

V slučaju nesklepnosti se vrši občni zbor eno uro pozneje z istim dnevnim redom ne glede na število došlih zadrušnikov.

Načelstvo.

Državna žrebčarna prodaja

- 1 toplokrvnega žrebca, starega 14 let,
- 2 toplokrvna žrebca, stara 10 let,
- 1 mrzlokrvnega žrebca, starega 5 let,
- 6 mrzlokrvnih žrebec, dvehletnih,
- 6 enoletnih.

Žrebce se lahko ogleda v državni žrebčarni na Selu pri Ljubljani, žrebca pa v državnem žrebetišču na Brdu pri Kranju.

Pismene ponudbe z označbo ponudene svote je vpsolati poveljstvu drž. žrebčarne do 16. tm. Ponudbam je vložiti kot vadij 10% ponudene cene.

Selo pri Ljubljani, dne 4. marca 1922.

poveljstvo drž. žrebčarne.

Cenjenemu občinstvu vljudo naznanjam, da je radi bolezn svojega očeta izstopil iz tvrdke **Turnšek in drug, Celje** gospod **Stanko Praznik**.

Zahvaljujemo se za do sedaj izkazano naklonjenost ter se cenjenim odjemalcem tem potom za obilen obisk najtopleje priporočam.

Turnšek in drug.

99 104—19

Oglejte si

manufakturno trgovino

J. KUDISZ

Celje - Gaberje 16, nasproti vojašnici kralja Aleksandra

Priporoča se vsem odjemalcem: na **drobno in debelo**.

Dospela je velika množina inozemskega blaga po zelo nizkih cenah; na primer sukno za moške in ženske obleke, cefir, šifon in raznovrstno manufakturno blago.